

Informace o činnosti ÚSTR za období od 19. prosince 2013 – 22. ledna 2014

Konference, semináře a přednášky

- **10. 1. 2014, Kamil Činátl, Jaroslav Pinkas, Čeněk Pýcha**, vzdělávací seminář pro učitele dějepisu „Dějepis mezi historií a pamětí“. Seminář se věnoval problematice vzpomínkové kultury a její implementaci do školní praxe, ÚSTR (28 osob)
- **14. 1. 2014, Petr Blažek** organizování a moderování semináře „Poselství Jana Palacha“ (hosté: Kristina Vlachová a Ivan Biel), ÚSTR <http://www.ustrcr.cz/cs/poselstvi-jana-palacha>
- **23. 1. 2014, Petr Blažek, Petr Kopal, Jaroslav Pinkas**, seminář „Hořící keř. Jan Palach v kulturní paměti“ (hosté: Štěpán Hulík), ÚSTR <http://www.ustrcr.cz/cs/horici-ker>

V uplynulém období prezentovalo 5 zaměstnanců ÚSTR na tematických přednáškách, seminářích a konferencích:

- **Dita Jelínková**, přednášky 1) „Evropa po 2. světové válce. Marshallův plán a doktrína zadržování komunismu“, 2) „Specifika archivních dokumentů z provenience bývalé StB. Historický proseminář – soudobé dějiny“, Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice
- **František Stárek**, přednáška s filmovou projekcí a beseda o skupině „Umělá hmota“ restaurace Roháčova, Praha 3
- **Petr Blažek**, seminář s besedou „Položili svůj život za svobodu: Ryszard Siwiec, Jan Palach a Sándor Bauer“ (beseda historiků Petra Blažka a Miklóse Mitrovitze, České centrum v Budapešti, Maďarsko <http://budapest.czechcentres.cz/cs/program/detail-akce/jan-palach2/>)
- **Jiří Urban**, přednáška „Demonstrace roku 1989 a jejich ohlasy“, Univerzita Pardubice
- **Vojtěch Ripka**, přednáška „Výzkumy výuky dějepisu“, Právnická fakulta Univerzity v Praze

Výstavy

Dále pokračují výstavy, které byly vyrobeny v předcházejících letech:

- **13. 11. 2013 - 16. 1. 2014, Petr Blažek**, výstava „Jan Palach '69“, opakovaná výstava z roku 2008, ve spolupráci s Domem kultury v Kroměříži, Filozofickou fakultou

Univerzity Karlovy v Praze, Národním muzeem, ABS a ÚSTR, <http://www.dk-kromeriz.cz/886a-jan-palach> a <http://www.dk-kromeriz.cz/977a-horici-ker-cr-2013>

- **16. 1. – 16. 2. 2014, Petr Blažek**, výstava „Jan Palach '69“, opakovaná výstava z roku 2008 ve spolupráci s ABS, ÚSTR a organizátorem výstavy Zlínské jaro v rámci projektu „Jan Palach – svědomí národa“, venkovní výstava Náměstí míru, Zlín, <http://www.informuji.cz/akce/z/29053-jan-palach-svedomi-naroda/>
- **16. 1. – 16. 2. 2014, Petr Blažek**, výstava „Živé pochodně. Sebeupálení jako radikální politický protest“ ve spolupráci s ABS, ÚSTR a organizátorem výstavy Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, <http://www.cuni.cz/UK-5520.html>

Publikační činnost

Periodika, sborníky, informační brožury

- Vyšel sborník z mezinárodní konference **Válečný rok 1942** – již jste obdrželi na 1. lednovém jednání 2014
- Vyšla revue **Paměť a dějiny IV/2013** – již jste obdrželi na 1. lednovém jednání 2014

Aktualizace internetové stránky ÚSTR <http://www.ustrcr.cz/> (19.12.2013 – 16.01.2013)

- Publikace (<http://www.ustrcr.cz/cs/publikace>)
  - Paměť a dějiny č. 4/2013 <http://www.ustrcr.cz/cs/pamet-a-dejiny-2013#pad4-2013>, anotace, obsah
  - Paměť a dějiny č. 3/2013 <http://www.ustrcr.cz/cs/pamet-a-dejiny-2013#pad3-2013>, články
  - Válečný rok 1942 v Protektorátu Čechy a Morava a v okupované Evropě <http://www.ustrcr.cz/cs/sborniky#rok1942>
- Zprávy ze zahraničních služebních cest (<http://www.ustrcr.cz/cs/zpravy-ze-zahranicnich-sluzebnich-cest>)
  - [9.–11. prosince 2013, Maďarsko](#)
Vystoupení na mezinárodní konferenci
- Stránky archivu vysílání české redakce Rádía Vatikán (1950–1992) <http://www.ustrcr.cz/cs/archiv-vysilani-ceske-redakce-radia-vatikan>
- [Nabídka vzdělávacích kursů pro učitele:](#)
  - **29.01.2014**, 10.00–14.00, UJEP Ústí nad Labem, České mládeže, budova A, místnost 021 (suterén): Obrazy války. Mediální reprezentace válečné zkušenosti
  - **05.02.2014**, 14.00–17.00, ZŠ Maleč, Maleč 77: Využití médií ve výuce dějepisu
  - **24.02.2014**, 13.30–17.30, Gymnázium Chomutov, Mostecká 3000: Obrazy války. Mediální reprezentace válečné zkušenosti
  - **04.04.2014**, 09.00–15.00, ÚSTR, Praha: Národní identity ve škole

- **30.04.2014**, 12.00–16.00, NIDV České Budějovice, Hlinsko 49: Obrazy války. Mediální reprezentace válečné zkušenosti
- **30.05.2014**, 09.00–15.00, ÚSTR, Praha: Konfliktní vzpomínání
- Odboj a perzekuce křesťanů v době nacismu a komunismu (1939–1989)
  - Zdenka Cecilie Schelingová (1916–1955) <http://www.ustrcr.cz/cs/cecilie-zdenka-schelingova>
- Média (<http://www.ustrcr.cz/cs/media>)
  - Rozpočtový výbor „zatrhl peníze pro ÚSTR“, píše MF DNES (12.12.2013)
  - Deník Referendum uvažuje o ÚSTRu v souvislosti se svobodou bádání (11.12.2013)
  - Média zachytila výstavu Židé v gulagu (10.12.2013)
  - Petr Blažek se na iDnes v širších souvislostech věnuje „lustračním zákonům“ (07.12.2013)
  - DOKUMENTY: Reakce na delimitaci – přesun OID z Ústavu do Archivu (06.12.2013)
  - Jaroslav Čvančara na Aktuálně.cz komentuje povahu Karla Čurdy (05.12.2013)
- [Cyklus veřejných historických seminářů](#)
  - 14.01.2014 – Poselství Jana Palacha
  - 23.01.2014 – Hořící keř. Jan Palach v kulturní paměti
  - 30.01.2014 – Perzekuce příslušníků SNB po Únoru 1948
- Aktualne (<http://www.ustrcr.cz/cs/aktualne>)
  - [Vědecká rada ÚSTR má nového předsedu](#)
  - [Jana Palacha připomínáme i spoluprací na výstavě Živé pochodně a na webovém portálu](#)
  - [Termíny vzdělávacích seminářů ve 2. pololetí školního roku 2013/2014](#)
  - [Pozvánka na seminář Jan Palach v kulturní paměti](#)
  - [Vyšel sborník Válečný rok 1942 v Protektorátu Čechy a Morava a v okupované Evropě](#)
  - [V Ostravě proběhla tradiční didaktická konference](#)
  - [Vyšlo čtvrté číslo sedmého ročníku revue Paměť a dějiny](#)
  - [Pozvánka na seminář Poselství Jana Palacha](#)
  - [Rada ÚSTR schválila Pravidla pro organizaci výběrového řízení pro výběr ředitele/ředitelky Ústavu](#)
  - [ÚSTR i ABS byly zapsány na seznam výzkumných organizací](#)
  - [Zveřejnili jsme unikátní archiv českého vysílání Rádia Vatikán](#)

Ostatní

- **8. 1. 2014**, vzpomínka na Natálii Gorbaněvskou. Tento den uběhlo 40 dní od úmrtí této ruské básnířky a bývalé disidentky, a právě v tuto dobu se podle ruské tradice vzpomíná na zesnulé. Český vzpomínkový večer pro ty, komu byla Natálie Gorbaněvská „blízká osobně, svým dílem nebo celoživotními postoji“, iniciovala Michaela Stoilova ve spolupráci se zástupci ÚSTR Adamem Hradilkem a Štěpánem Černouškem, Knihovna Václava Havla

Natalie Gorbaněvská zemřela 29. listopadu v Paříži. Biografický rozhovor s ní, jakož i s ostatními účastníky demonstrace, najdete ZDE (<http://www.ustrcr.cz/cs/protesty-proti-okupaci-ceskoslovenska-v-roce-1968>). V roce 2012 ÚSTR společně s nakladatelstvím Torst vydal její knihu Poledne (<http://www.ustrcr.cz/cs/beseda-s-natalii-gorbanevskou-autorkou-knihy-poledne>)

- **Petr Blažek**, doprovodné texty pro učitele k filmu „Hořící keř“ v rámci projektu „Jeden svět na školách“
http://www.jsns.cz/cz/lessons/4/Horici_ker_1_dil.html?lessonID=77&lesson=one&inTheMeID=26
- Na Paměti národa přibyly výstupy nového dokumentačního projektu Paměť českých neslyšících, realizovaného katedrou teorie komunikace FF UK – obor Čeština pro neslyšící. Publikována první tři svědectví natočená na video, projekt poběží i během následujícího roku
- Publikována řada svědectví v rámci mezinárodního projektu Iron Curtain stories, mapující příběhy vztahující se k historii Železné opony, vedle českých svědectví v daném období publikována především řada rozhovorů s občany bývalé NDR pořízených kolegy z Johannes Gutenberg University Mainz (celkem v rámci tohoto projektu publikováno 44 rozhovorů pamětníků z celé Evropy)

Orální historie

- **18. - 19. 12. 2013, Jan Dvořák**, natočen rozhovor s pamětnicí (Frideta Seidlová, nar. 1935) sovětských pracovních táborů, Praha
- **6. 1. 2014, Adam Hradilek**, natočen rozhovor s pamětníkem (Pavel Litvinov, nar. 1940) prostřednictvím Skype
- **6. 1. 2014, Adam Hradilek**, natočen rozhovor s pamětníkem (Vladimir Drmljuga, nar. 1940) prostřednictvím Skype
- **7. 1. 2014, Adam Hradilek**, natočen rozhovor s pamětníkem (Viktor Fajnberg, nar. 1931) prostřednictvím Skype
- **8. 1. 2014, Adam Hradilek**, natočen rozhovor s pamětnicí (Tatiana Bajeva, nar. 1947) prostřednictvím Skype

Grant D 21

- **Martin Valenta**, v rámci tvorby webu byla dokončena grafika a obsahová struktura webu. Realizační tým byl seznámen s redakčním systémem a administrací portálu. V pilotní (neveřejné verzi) je web umístěn na internetu

- **Martin Valenta, František Stárek**, v rámci projektu *Underground v regionech* natočeny 3 nové rozhovory s pamětníky – Josefem Janíčkem (člen Plastic People of the Universe), Martinem Kubíkem (ex-manažer PPU) a Tomášem Schillou (ex-člen PPU) – vždy v kontextu projektu „Underground v regionech“, resp. v rámci zpracovávané tematiky skupiny Plastic People v období konce 80. let

Vystoupení zaměstnanců Ústavu v médiích:

Petr Blažek

24. 12. 2013, rozhovor o Janu Palachovi „V Muzeu Jana Palacha by měla být cukrárna“, internetový portál FFakt, <http://ffakt.ukmedia.cz/rozhovor-s-historikem-petrem-blazkem-o-janu-palachovi-v-muzeu-jana-palacha-by-mela-byt-cukrarna>

13. 1. 2014, rozhovor „Sebeupálení Jana Palacha“ v pořadu „Dvacet minut Radiožurnálu“, ČRo - Radiožurnál, http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/_zprava/jan-palach-doplnil-formu-horici-pochodne-o-politickou-hru-popisuje-historik-petr-blazek--1302480 a http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/_zprava/1302956

16. 1. 2014, rozhovor „O Palachově týdnu v roce 1989“, ČT 24, <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/258389-neni-nutne-obetovat-zivot-staci-kousek-vlastniho-pohodli-vzkazuje-palach/>

16. 1. 2014, rozhovor „Jako první Palacha následoval dělník z Plzně“, Plzeňský deník, viz http://plzensky.denik.cz/zpravy_region/jako-prvni-palacha-nasledoval-delnik-z-plzne-20140116.html

16. 1. 2014, rozhovor „Scénář upálení Jana Palacha chtěla převzít Moskva“, internetový portál Aktuálně.cz, <http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=799620>

Přehled příštích akcí:

- **29. 1. 2014**, seminář pro učitele „Obrazy války. Mediální reprezentace válečné zkušenosti“. Na semináři vystoupí lektor Skupiny vzdělávání. Kamil Činátl, FF UJEP Ústí nad Labem
- **30. 1. 2014**, historický seminář pro veřejnost „Perzekuce příslušníků SNB po únoru 1948. Na semináři vystoupí Radek Galaš (Muzeum Policie ČR), Libor Svoboda, (ÚSTR), Jan Kalous, (ÚSTR), Jaroslav Rokoský (FF UJEP, ÚSTR), seminář proběhne ve spolupráci s Muzeem Policie ČR
- **5. 2. 2014**, seminář „Využití médií ve výuce dějepisu“, který je pořádán v rámci grantového projektu OPVK „Dějepis v 21. století“